

Landschappelijk inpassingsplan

Project Vosman
Ten Haveweg 16 Mariënheem

Colofon

Landschappelijk inpassingsplan Ten Haveweg 16 te Mariënheem

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Vanwestreenen BV
Contactpersoon: dhr. B. Wopereis
  Varsseveldseweg 65d
  7131 JA Lichtenvoorde

Projectnummer en versie: 1374B versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 29-1-2018
Ligging projectgebied: Ten Haveweg 16 te Mariënheem		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 /0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2 Het plangebied.....	3
2.1 Situering.....	3
2.2 Landschap.....	3
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen.....	5
5 Landschappelijke inpassing.....	6
5.1 Inpassingsplan.....	6
6 beheer en inrichting.....	7
6.1 Inrichtingsmaatregelen.....	7
6.2 Beheer.....	8

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor sloop van een bestaande varkensstal en de bouw van een nieuwe woning op de Ten Haveweg 16 te Mariënheem. In voorliggend rapport wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf weergegeven. Er is gekozen voor de inpassing van het nieuwe erf door middel van de aanleg van erfbepanting. Het voorstel voor landschappelijke inpassing is tot stand gekomen op basis van een analyse van het omringende landschap, waarbij gekeken is naar streekeigen beplantingsvormen (zoals houtsingels, struweelhagen en solitaire bomen) en streekeigen beplantingssoorten.

Het Oversticht heeft voor deze locatie een erf schets opgesteld. In dit advies wordt een wenselijk eindbeeld van het nieuwe erf gepresenteerd. Voorliggend rapport heeft dit voorstel nader uitgewerkt tot het niveau van een inpassingsplan, inclusief plantlijst. Het ervenadvies¹, zoals opgesteld door Het Oversticht, wordt daarbij als uitgangspunt genomen.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Ten Haveweg 16 te Mariënheem. Op onderstaande afbeelding wordt de (globale) ligging van het plangebied weergegeven.

Links; globale ligging van het plangebied (het plangebied wordt met de rode marker aangeduid). Rechts het plangebied in detail. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn weergegeven (bron: Ruimtelijke Plannen).

2.2 Landschap

Het plangebied ligt in het heideontginningslandschap. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied op de historische topografische kaart van anno 1880 en op de huidige topografische kaart weergegeven.

¹ Ervenconsulentadvies 2315 RLT: Ten Haveweg 16, Raalte, d.d. 6-4-2017

De ligging van het plangebied op de historische topografische kaart (bron: kadaster-topotijdreis).

De ligging van het plangebied op de actuele topografische kaart anno 2016 (bron: kadaster-topotijdreis).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om de bestaande varkensstal te slopen en op het perceel een vrijstaande woning te bouwen. Een deel van de bestaande erfverharding blijft behouden. Op onderstaande afbeeldingen wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven met daarop de begrenzing van het plangebied.

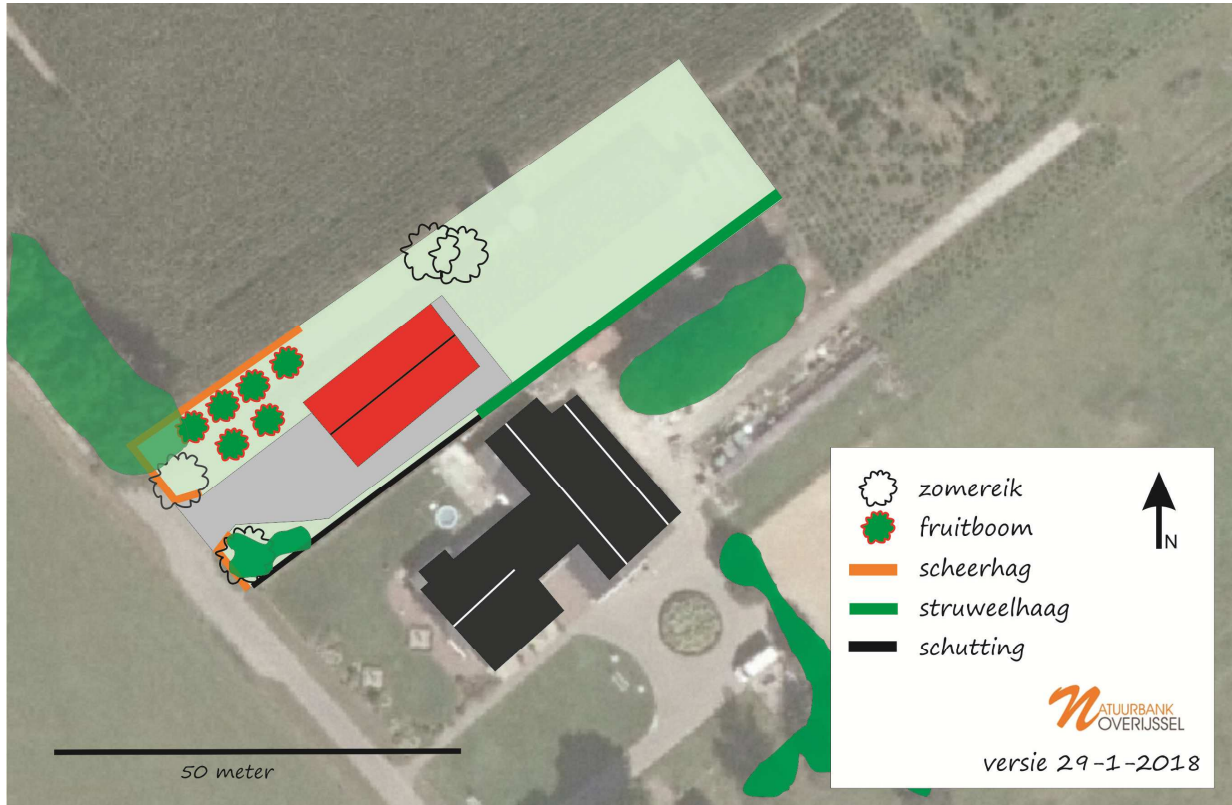

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron: Van Westreenen BV).

5 Landschappelijke inpassing

5.1 Inpassingsplan

Op onderstaande afbeelding wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld.

6 beheer en inrichting

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen moeten er inrichtings- en beheermaatregelen genomen worden.

6.1 Inrichtingsmaatregelen

De volgende inrichtingsmaatregelen moeten genomen worden;

1. Aanleg struweelhaag
2. Aanleg scheerhaag
3. Aanleg solitaire zomereiken
4. Aanleg hoogstam fruitbomen

Ad 1. Aanleg struweelhaag

De struweelhaag bestaat uit een enkele rij beplanting in een plantverband van 3 stuks beplanting per strekkende meter haag. Het plantvak van de haag wordt 1,5 meter breed, de struweelhaag wordt ca. 2-3 meter breed, afhankelijk van het uitgevoerde beheer. Als plantmateriaal wordt minimaal 2-3 jarig plantsoen gebruikt (80-12 cm). De struweelhaag bestaat uit een gelijk gemengde haag van meidoorn, veldesdoorn, Gelderse roos en hondsroos. De struweelhaag heeft een lengte van 45 meter.

soort	Latijnse naam	Lengte	n-stuks plantsoen
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	80-120 cm	34
veldesdoorn	<i>Acer campestre</i>	80-120 cm	34
Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	80-120 cm	34
hondsroos	<i>Rosa canina</i>	80-120 cm	34

Plantlijst struweelhaag.

Ad 2. Aanleg scheerhaag

Aan de voorzijde van het erf wordt een scheerhaag aangelegd in een plantverband van 3 stuks beplanting per strekkende meter haag. De haag wordt 40-80 cm breed en 1 à 1,5 meter hoog, afhankelijk van het uitgevoerde beheer. Het plantvak wordt 1 meter breed. De scheerhaag bestaat uit veldesdoorn, liguster, beuk of haagbeuk. Als plantmateriaal wordt minimaal 2-3 jarig plantsoen gebruikt (80-12 cm). In totaal wordt 50 meter scheerhaag aangelegd.

Ad 3. Solitaire zomereik

Aan de voorzijde van het erf en achter de woning worden in totaal vier solitaire zomereiken (*Quercus robur*) aangeplant. Als beplanting worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 14-16 cm op 1,3 meter hoogte boven de wortelvoet. De laanbomen worden in een voldoende groot plantgat geplant en voorzien van twee boompalen met boomband of sisal boomtouw.

Solitaire boom met twee boompalen en rubber boomband.

Ad 4. Aanleg hoogstam fruitbomen

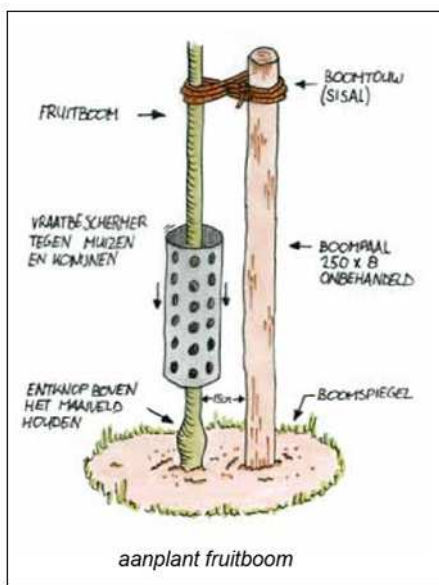
Aan de voorzijde van het erf worden zes hoogstam appelbomen geplant. Voor de aanplant van een boomgaard is het aan te bevelen om oude rassen van hoogstam fruitbomen met de maatvoering 8-10 cm omtrek te gebruiken. Oude rassen zijn vaak minder ziektegevoelig. Bestrijdingsmiddelen zijn niet nodig.

Plantinstructie:

Het aanplanten van een boomgaard kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

Voor het planten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat moet daarom een afmeting hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (zuidwesten). Bevestig de jonge boom met sisal boomtouw aan de boompaal. Knoop het touw aan de paal en draai het touw circa 3 maal in een 8-vorm om de boom. Leg een knoop in het touw om deze aan de paal te bevestigen. Snijd overtollig touw af. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas bij arme grond bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.

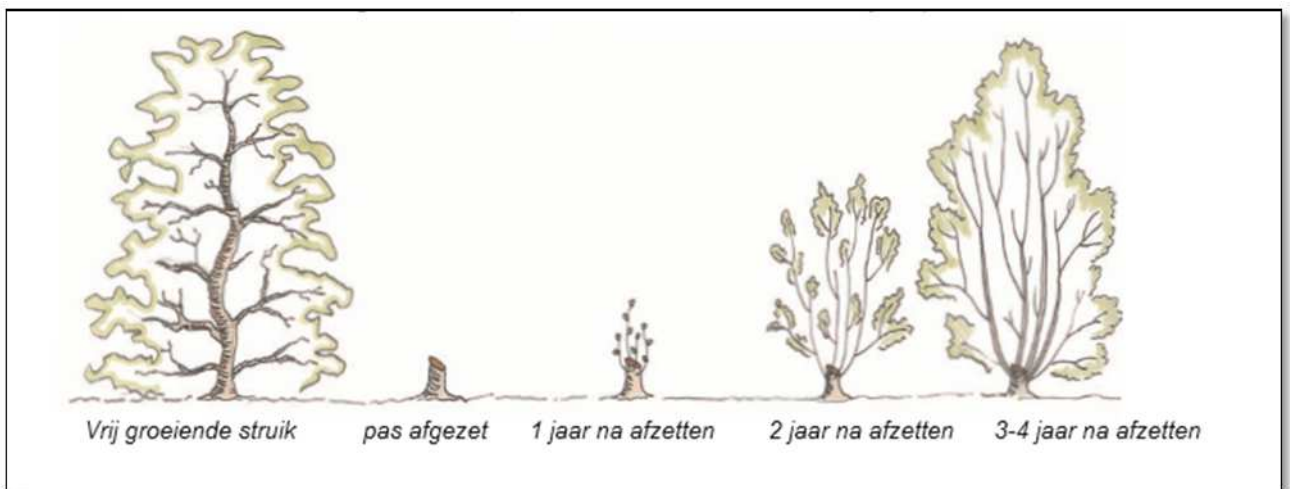
6.2 Beheer

Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhoutsingel. Dat houdt in dat de haag periodiek om de tien jaar afgezet wordt waarbij de beplanting net boven de grond afgezaagd wordt, waarna deze weer zal uitlopen. Indien de struweelhaag te breed wordt, mag deze (machinaal) geschoren worden (zie onder).

Voorbeeld van een struweelhaag met geschoren zijkant (Etten, Tappenweg).

Ontwikkeling van de struweelhaag na het afzetten (bron: Landschapsbeheer Gelderland).

Scheerhaag

Door de scheerhaag jaarlijks 1 à 2 maal te scheren (1e scheerbeurt rond half juni), wordt de haag in de wenselijke breedte en hoogte gehouden.

Solitaire bomen

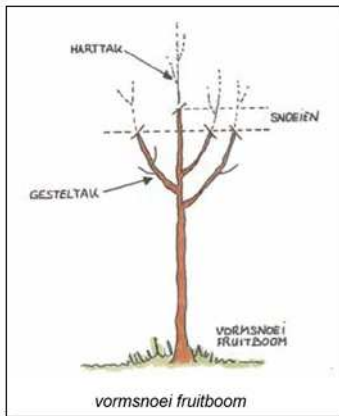
Geen beheer. De bomen mogen opgekroond worden wanneer de bomen gevaar/hinder veroorzaken aan landbouwvoertuigen of verkeer. Opkronen moet tot een minimum beperkt worden vanwege vormbehoud van de bomen.

Hoogstam fruitbomen

Het snoeien van fruitbomen wordt al eeuwen toegepast. Het snoeien van de fruitboom in de jeugdfase wordt de vormsnoei genoemd. De vormsnoei zorgt voor een bepaald model. Wanneer dat model is bereikt volgt de onderhoudssnoei. Ook kunnen fruitbomen op verschillende manieren gesnoeid worden. Bijvoorbeeld met als doel productie of als doel het landschappelijk beeld.

Vormsnoei

De vormsnoei is vooral belangrijk bij de jonge bomen. Elke soort heeft zijn eigen specifieke vorm. Bij de appel wordt over het algemeen een bolvorm aangehouden zonder harttak. Peren vormen van nature meer een kroon met een harttak. Deze kroon krijgt meer een piramidale vorm. Nadat de fruitboom is aangeplant is het belangrijk direct de eerste vormsnoei toe te passen. Uit het gestel worden vaak niet meer dan 4 gesteltakken aangehouden, de overige takken kunnen worden weggesnoeid. Afhankelijk van de soort kunt u kiezen voor het behouden of weghalen van de harttak.

Onderhoudssnoei

Fruitbomen kunnen het beste jaarlijks gesnoeid worden. Het gaat daarbij om vervanging van minder vitaal, afgedragen vruchthout, het verwijderen van ziek hout en het verwijderen van verkeerd geplaatste nieuwe scheuten. In een regelmatig onderhouden, vitale hoogstamfruitboom zullen elk jaar nieuwe scheuten ontstaan. Een deel kan worden gehandhaafd en gebruikt als nieuwe vruchttakken. Een ander deel dient te worden verwijderd.

Bijlage:

- Advies Het Oversticht
- Vormvereisten tekening beplantingsplan landschappelijke inpassing

TEKENING BEPLANTINGSPLAN LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Initiatiefnemer dient op tekening duidelijk aan te geven:

- wat de schaal van de tekening is en de weergave van de noordpijl;
- welke beplanting bestaand is;
- waar welke beplanting nieuw wordt aangelegd;
- de situering van eventuele nieuw te realiseren bebouwing en te handhaven bebouwing;
- eventuele nieuwe perceelsgrenzen (percelen in eigendom);
- het type element dat wordt gekozen, bijv. singel, bomenrij, solitaire boom, enz.;
- bij bomen: de locatie van de afzonderlijk aan te planten bomen;
- bij bosplantsoen/struweel: het plantverband en de plantafstand (in rijen en tussen rijen);
- de soort van de te gebruiken beplanting ten behoeve van de landschappelijke versterking en inpassing (altijd inheems en streekeigen);
- namen van soorten moeten volledig zijn, dus zowel de Nederlandse als de wetenschappelijke naam; (dus niet eik, maar zomereik - *Quercus robur*);
- de maatvoering van de te planten bomen en struiken (voor bomen de dikte aangegeven in stamomtrek op 1,00 m boven de stamvoet, voor struiken de hoogtemaat); bomen moeten minimaal worden voorzien van twee boompalen met boomband;
- de maatvoering van de plantvakken;
- de wijze waarop de beplantingen worden beschermd tegen eventuele beschadiging, bijvoorbeeld afrastering tegen vraatschade;
- het te voeren beheer van de afzonderlijke elementen voor de periode van 8-10 jaar na aanplant.

Ervenconsulentadvies 2315 RLT: Ten Haveweg 16, Raalte

Datum : 6 april 2017
Kader : ontwikkeling woonkavel, sloop stallen RvR
Fase : initiatief

Opgave

U vraagt ons een erfschets op te stellen voor de inpassing van een nieuwe woonkavel aan de Ten Haveweg 16. Deze kavel komt tot stand door sloop van stallen in het kader van de regeling Rood voor Rood en staat in relatie met de ontwikkeling aan de Achterweiweg 7. Aanvullend vraagt u voor de woning en het bijgebouw ruimtelijke randvoorwaarden op te nemen.

Deze erfschets dient als basis voor een verdere uitwerking van het ontwerp.

ADVIES

Landschap en erfensemble

Beschrijving

Het perceel ligt aan de Ten Haveweg 16 ten oosten van de kern Mariënheem. Het landschap is een jonge heide-ontginning: vrij open met een beplanting langs de wegen en op de erven. De weg is tot het perceel beplant met een rij beuken. Op het perceel staat een grote varkensstal. Deze wordt gesloopt. Aansluitend aan het perceel ligt een woonperceel met woning en bijgebouwen.

Wij zien voor de ontwikkeling van het perceel twee mogelijkheden. Uitgangspunt is een concentratie van bebouwing met de bebouwing aansluitend.

- Woning met bijgebouw, twee volumes, gericht op de weg
- Erfwoning, één volume (voorzijde gesloten/functie bijgebouw)

Voor het nieuwe erf is het mogelijk een eigen toegang te behouden. Wij adviseren onderstaande randvoorwaarden op te nemen voor de versterking van de kwaliteiten van het landschap, het erfensemble en het erf:

Landschap en erf

- Aanplant van enkele losse bomen op het erf, bijvoorbeeld walnoot, linde, eik. Let bij aanplant op voldoende afstand van de erfgrans. Aan de zijden zijn enkele fruitbomen passend voor de overgang van het erf naar het landschap. Aanplant van een singel met inheemse soorten op de erfgrans.
- Ontwerp van een 'landelijke aanblik' van het erfperceel door een informele erfaanleg, een combinatie van een bescheiden siertuin op het voorerf (nabij de woning) en een informele inrichting op het achter- en zijerf. De erftoegang kan worden begrensd met een eenvoudig (houten) hekwerk indien wenselijk.
- Behoud van transparantie naar het landschap, erfscheidingen in afwisseling: hagen, palen met draad/schapengaas (weide) of een eenvoudig houten hekwerk (nabij het erf). Doorzichten over het erf behouden.
- Afwisseling in type erfverharding, half- en verhard, gras.
- Behoud van 'donkerte'. Dat wil zeggen: minimale en functionele verlichting, bij voorkeur met sensor en laag bij de grond.
- Zonnepanelen integreren in de daken van de nieuwe en/of bestaande volumes of inpassen met een streekeigen haag op het perceel (verwijzing naar moestuin omkaderd met een haag).

Erfensemble (woning en losse schuur/erfwoning)

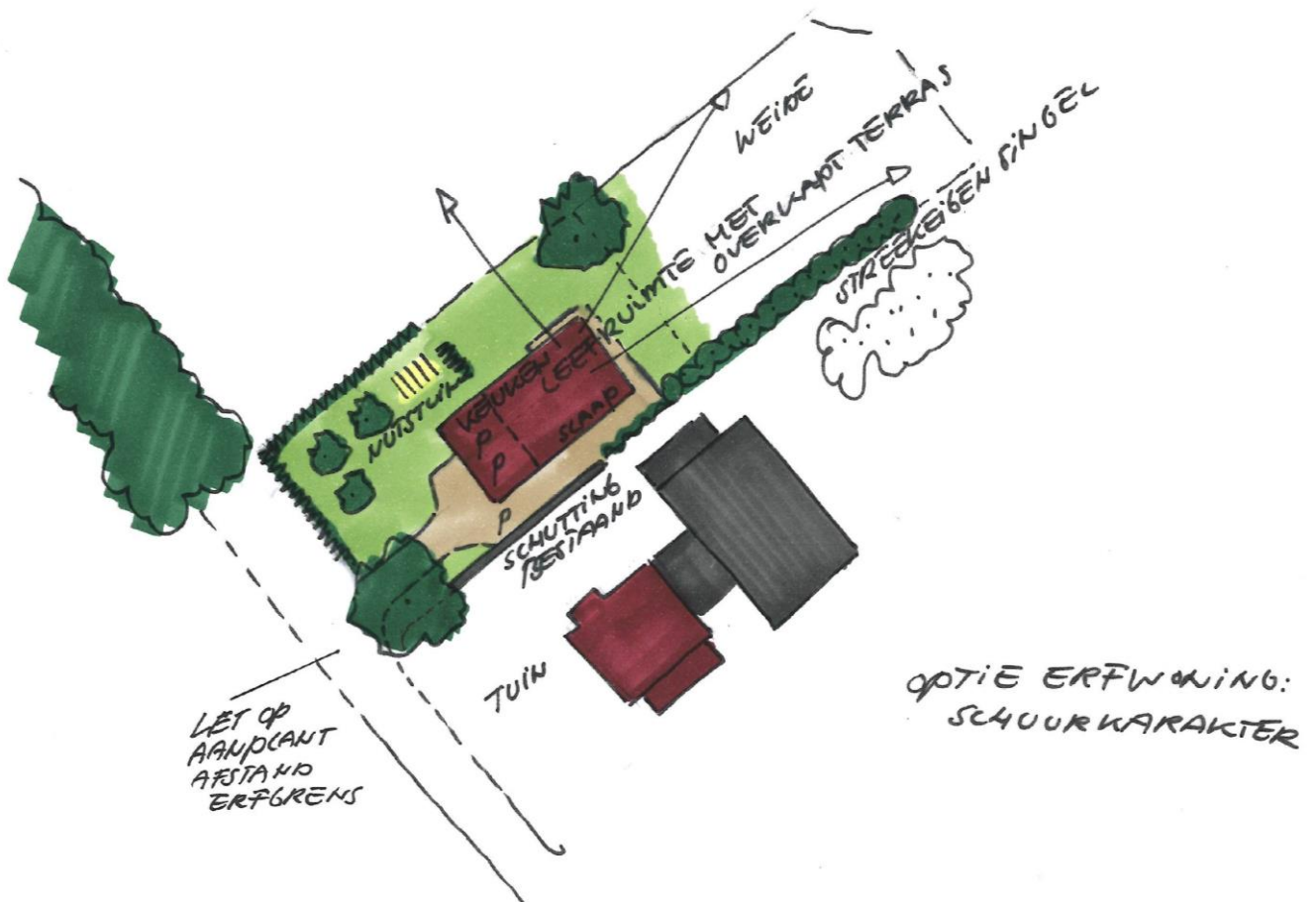
- Woningontwerp in een landelijke architectuur, bij voorkeur eigentijds. Heldere hoofd- en dakvorm, ingetogen architectuur en kleurstelling van dak en gevels. Zonnepanelen integreren in het dak.
- Voor bijgebouw zonnepanelen integreren in het dak. Dak met (donkere) pan of golfplaat, gevels van steen, in combinatie met houten delen.

Deze randvoorwaarden zijn aanvullend op de randvoorwaarden in de welstandsnota.

Bijlage 1: erfschets (noordgericht)

Variant erfwooning

De rooilijn van het nieuwe woonvolume kan nog 1 à 2 meter verschoven worden in noordoostelijke richting.

Variant hoofd- en bijgebouw (schaal 1:600 is niet kloppend)

De rooilijn van het nieuwe woonvolume kan nog 1 à 2 meter verschoven worden in noordoostelijke richting.

